

Jak zapewnić dobrą jakość kodów kreskowych

Sposób prezentacji produktu, a w szczególności wygląd opakowania, jest efektem prac wielu specjalistów, którzy za pomocą różnych efektów graficznych chcą przyciągnąć konsumenta. Ponieważ jednym z elementów graficznych opakowania jest kod kreskowy, próbuje się projektować jego wymiary i kolory tak, aby pasowały do pozostałej części opakowania, często nie uwzględniając wymogów technicznych specyfikacji GS1. Kod kreskowy to znacznie więcej, niż tylko element graficzny. To swoisty „dowód osobisty” każdego pojedynczego produktu, będący kodem dostępu do bazy danych, w której zawarta jest pełna informacja o produkcie, w tym jego aktualna cena. Obecnie nie sposób wyobrazić sobie funkcjonowania dużych centrów handlowych bez automatycznej identyfikacji za pomocą kodów kreskowych systemu GS1. Umożliwia ona nie tylko szybkie i pozbawione błędów odczytywanie produktów przy kasie, kontrolowanie stanów magazynowych, ale również tworzenie raportów i planowanie logistyczne, czyli zarządzanie produktem wzdłuż całego łańcucha dostaw. Warunkiem bowiem prawidłowego funkcjonowania całego systemu jest poprawność wszystkich jego danych, również na poziomie każdego pojedynczego produktu, czyli każdego pojedynczego kodu kreskowego.

Jeszcze kilka lat temu nie wszyscy rozumeli, czym jest kod kreskowy i do czego służy. Dzisiaj kodów nie zalepia się ceną, firmy prowadzą bazy przydzielanych kolejno numerów i prawidłowo obliczają cyfry kontrolne. Nadal występują jednak problemy techniczne z prawidłową grubością kresek i spacji. Dodatkowo od jakiegoś czasu utrzymuje

się tendencja do obniżania i pomniejszania kodów. Często obcinane są marginesy, które są konieczne, aby czytnik mógł skalibrować kod, czyli „ustalić”, gdzie zaczyna i kończy się kod. Przy projektowaniu kodu i opakowania trzeba pamiętać też o właściwym kontraście pomiędzy kreskami a tłem kodu. Kreski nie mogą zlewać się z tłem, powinny być ciemne, a tło jasne.

Konsekwencją nieprawidłowości technicznych są kody, których nie da się za pierwszym razem odczytać; wymagają one wielokrotnego przesunięcia towaru nad czytnikiem lub nie da się ich odczytać w ogóle. W takim przypadku kasjerka, czy magazynier potrzebuje dodatkowego czasu na wpisanie ręcznie numeru. Nie leży to ani w interesie konsumentów, którzy chcą szybko dokonać zakupów, ani w interesie sklepów, które chcą obsłużyć jak najwięcej klientów w możliwie najkrótszym czasie przy zachowaniu odpowiedniej jakości usług.

Aby rozwiązać problem złej jakości kodów kreskowych i danych z nimi związanych, konieczne jest przestrzeganie odpowiednich procedur zapewnienia jakości. Postuluje się wprowadzenie w umowie pomiędzy producentem a dystrybutorem określonych zapisów, które uwzględnią wymagane przez strony parametry standardów systemu GS1 po to, aby osiągnąć 100% poprawności odczytów kodów za pierwszym razem. Umowa taka powinna definiować wymagania odnośnie:

1. atrybutów kodu:
    - dane, które mają być zawarte w kodzie,
    - określenie stopnia dopuszczalnego powiększenia lub pomniejszenia kodu,
    - dopuszczalny kolor kresek i tła,
    - typ kodu,
    - wymagana jakość (stopień A, B, lub C),
    - przestrzeganie specyfikacji GS1,
  2. procedur zapewnienia jakości kodów alternatywnie poprzez:
    - a) przedstawienie dla każdego kodu potwierdzenia dla każdego kodu potwierdzenia z weryfikatora o wymaganej jakości,
    - b) posiadanie certyfikatu firmy lub zakładu poligraficznego tworzącego kody, który potwierdza zgodność jakości kodów kreskowych i danych z nimi związanych ze standardami GS1.
- Podpisując umowę, w której strony

jasno określą wzajemne zobowiązania co do jakości kodów, łatwiej rozstrzygnąć zasadność reklamacji w przypadku dostarczenia towarów niewłaściwie oznaczonych.

Jak firmy mogą sprawdzić jakość kodów kreskowych

Jakość kodu kreskowego najlepiej sprawdzić za pomocą weryfikatora. Urządzenie to składa się z czytnika kodów kreskowych oraz programu analizującego. Może on być umieszczony albo w oddzielnym urządzeniu, do którego dołączany jest czytnik, albo uruchamiany na komputerze, na którym będą wyświetlane wyniki analizy. Istnieją dwa rodzaje weryfikatorów: przenośne kosztują ok. 10 – 15 tys. zł. i dokładniejsze, laboratoryjne za które trzeba zapłacić kilkadziesiąt tysięcy złotych.

Warto skorzystać z możliwości, jakie daje uczestnictwo w systemie GS1. Każdy uczestnik tego systemu ma możliwość bezpłatnego zweryfikowania 5 kodów rocznie.

Jak uzyskać certyfikat

Proces certyfikacji obejmuje znacznie więcej, niż sprawdzenie jakości poszczególnych kodów kreskowych. Certyfikacja to potwierdzenie funkcjonowania w firmie systemu zapewnienia prawidłowej jakości kodów. Certyfikacja przeprowadzana jest etapowo. Sprawdzana jest jakość wydruku kodów kreskowych, w tym etykiety logistycznej; kontroli podlegają dane zawarte w bazie danych odnoszące się do poszczególnych produktów, sprawdza się funkcjonowanie procedur kontrolnych zapewnienia jakości kodów kreskowych i innych zapisów na zgodność z technicznymi i organizacyjnymi wymaganiami procesu certyfikacji.

Pełny opis procesu certyfikacji znajdą Państwo na stronie <http://www.ilim.poznan.pl/jc/cjkk.htm>

Certyfikat jest dla firm dodatkowym atutem świadczącym o wysokiej jakości świadczonych usług, zwiększającym znacznie ich konkurencyjność na rynku.

